



KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 24.10.2005
KOM(2005)504 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE RADE A EURÓPSKEMU PARLAMENTU

Tematická stratégia o ochrane a zachovaní morského prostredia

{SEK(2005)1290}

1. Úvod

Morské prostredie je cenným bohatstvom. Oceány a moria predstavujú 99 % prístupného životného priestoru na planéte, pokrývajú 71 % zemského povrchu a obsahujú 90 % biosféry, a preto obsahujú viac biologickej diverzity ako suchozemské a sladkovodné ekosystémy. Morské ekosystémy hrajú rozhodujúcu úlohu v charaktere podnebia a počasia. Morské prostredie, ktoré je nenahraditeľné pre život samotný, významne prispieva aj k hospodárskej prosperite, sociálnemu blahobytu a kvalite života.

Morské prostredie je však pod silným tlakom. Rýchlosť zhoršovania jeho biodiverzity, stupeň znečistenia nebezpečnými látkami a vyplývajúce dôsledky klimatických zmien sú niektoré z najviditeľnejších varovných signálov. V nedávno vydanom Miléniovom hodnotení ekosystému Organizácie Spojených národov sa upozornilo na zníženie zásob rýb a premnoženie škodlivých rias vedúce k ničeniu morského života, ktoré predstavujú dva najvýznamnejšie príklady zrýchľujúcich sa, náhlych a potenciálne nezvratných zmien ekosystémov.

Vzhľadom na narastajúce obavy týkajúce sa stavu európskych oceánov a morí bol do šiesteho environmentálneho akčného programu EÚ zahrnutý záväzok vypracovať tematickú stratégiu na ochranu a zachovanie morského prostredia (ďalej len „stratégia“) s celkovým cieľom „*podporovať trvalo udržateľné využívanie morí a zachovať morské ekosystémy*“. Aj keď je stratégia zameraná najmä na ochranu regionálnych morí, ktoré ohraničujú krajiny EÚ, zohľadňuje aj medzinárodný rozmer pri uznávaní významu zníženia stôp EÚ v morských oblastiach v iných častiach sveta vrátane otvorených morí.

Stratégiu je potrebné vnímať v širšom kontexte rozvoja novej námornej politiky EÚ. Potreba takejto politiky vyplýva z hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho významu námorného rozmeru v Európe, ktorý je zdôraznený v strategických cieľoch Komisie pre obdobie rokov 2005 – 2009. Víziou je Európa s dynamickým námorným hospodárstvom, ktoré je v harmónii s morským prostredím, za podpory dokonalosti v námornej vede. Zelená kniha bude predložená v prvej polovici roka 2006 a bude vymedzovať rozsah a hlavné smerovanie tejto politiky. Stratégia prispeje priamo k práci na budúcej námornej politike EÚ.

Iniciatívy prijímané EÚ v oblasti námorných záležitostí sú odrazom rastúceho uznávania významu aj citlivosti morských ekosystémov. Mnoho štátov EÚ aj štátov, ktoré nie sú členmi EÚ, začalo v posledných rokoch uskutočňovať hlavné politické iniciatívy. Východiskom všetkých týchto politík je vysoká úroveň ochrany morského prostredia, ktorá je *absolútnou podmienkou* využitia celého hospodárskeho potenciálu oceánov a morí.

2. ZHORŠUJÚCI SA STAV EURÓPSKEHO MORSKÉHO PROSTREDIA

Európske morské prostredie musí čeliť rastúcim a vážnym hrozbám. Komisia opísala tieto hrozby v oznámení z roku 2002¹. V posledných rokoch pribúda stále viac dôkazov o zhoršujúcom sa stave našich morí a oceánov. Európska morská biodiverzita klesá a neustále sa mení. Morské biotopy sú ničené, znehodnocované a narušuje sa ich rovnováha.

¹ KOM(2002) 539.

Medzi hlavné činitele ohrozujúce morské prostredie, ktoré boli stanovené, patria vplyvy klimatických zmien; znečistenie (vrátane znečistenia nebezpečnými látkami; zo zdrojov na súši; znečistenia odpadkami, mikrobiologického znečistenia; ropnými škvrnami v dôsledku nehôd, ako aj neustáleho znečisťovania lodnou dopravou a zariadeniami na prieskum ropy a zemného plynu na mori; znečistenia z demontáže lodí a hlukového znečistenia); vplyvy komerčného rybolovu; zavedenie nepôvodných (exotických) druhov najmä prostredníctvom vypúšťania lodnej záťažovej vody; nadmerné obohatenie vôd o živiny (eutrofikácia) a sprievodné premnoženie rias; a nezákonné vypúšťanie rádionuklidov (viac informácií o hrozbách a tlakoch sú uvedené v hodnotení vplyvu, ktoré je pripojené k stratégii).

Súčasnú zhoršenie stavu morského prostredia a sprievodná erózia jeho ekologického kapitálu ohrozujú vytváranie bohatstva a pracovných príležitostí, ktoré sú závislé od európskych oceánov a morí. Ak tomuto problému nezačneme venovať pozornosť, dôjde k narušeniu kapacity námorného zoskupenia EÚ s cieľom výrazne prispieť k Lisabonskej agende.

Hospodárske činnosti, ktoré priamo závisia od kvality morského prostredia, by boli výrazne ovplyvnené. Kľúčový turistický sektor by bol ťažko zasiahnutý. Pokiaľ ide o rybolov, odhadovalo sa, že strata príjmu z nadmerného rybolovu len samotnej tresky v Severnom a Baltskom mori dosiahne v roku 2002 sumu 400 miliónov eur². Ďalšie odhady predpokladajú, že obrat britského rybolovu by sa mohol znížiť na 30 %, ak sa bude zle zaobchádzať so zásobami a ak nedôjde k modernizácii priemyslu za účelom dosiahnutia konkurencieschopnosti³.

3. NEDOSTATOČNÝ INŠTITUCIONÁLNY RÁMEC PRE STAROSTLIVOSŤ O MORIA

Zlepšeniu ochrany európskeho morského prostredia bránia inštitucionálne prekážky:

- Na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni existuje viacero opatrení, ktoré v určitej miere prispievajú k ochrane morského prostredia, ale väčšina z nich sú sektorové opatrenia, ktoré neboli vypracované osobitne na ochranu morského prostredia.
- Mnoho európskych regionálnych morí je predmetom medzinárodných dohovorov a mnohé z nich výrazne prispeli k ochrane morí. Tieto dohovory však poskytujú málo právomocí, čo oslabuje ich účinnosť pri dosahovaní dohodnutých cieľov.
- Vzájomné prepojenie veľkého počtu zavedených stratégií, dohovorov a dohôd je na globálnej úrovni veľmi malé. Mnoho medzinárodných dohôd o morskom prostredí čelí značným ťažkostiam pri implementácii a presadzovaní. Je to problematické vzhľadom na globálny charakter určitých námorných činností – napr. námorná doprava.

Vypracovanie stratégie už výrazne prispelo k posilneniu koordinácie snáh o ochranu morí, najmä regionálnymi dohovormi o ochrane morí. Závazky prispieť k stratégii boli prijaté Helsinskou komisiou na ochranu morského prostredia oblasti Baltského mora a Dohovormi z Osla a Paríža o ochrane morského prostredia v severovýchodnom Atlantiku na spoločnom stretnutí ministrov, ktoré sa konalo v Brémach v júni 2003; a Barcelonským dohovorom

² WWF, 2002.

³ Úrad vlády Spojeného kráľovstva, 2004.

o ochrane Stredozemného mora na stretnutí ministrov, ktoré sa konalo v Katánii v novembri 2003.

Aby bolo možné budovať na pokroku, ktorý sa dosiahol prostredníctvom existujúcich inštitúcií, politik a dohovorov, a aby sa prijali opatrenia na dosiahnutie ďalšieho pokroku, je potrebné formulovať jasnú preklenujúcu víziu pre morské prostredie a sprievodné politiky. Silná politika EÚ v oblasti ochrany morí doplní a podporí súčasný súbor inštitucionálnych dohôd tým, že poskytne právne vymáhateľný rámec, v rámci ktorého budú členské štáty pôsobiť s podporou orgánov EÚ. Najmä, pokiaľ ide o regionálne dohovory, dlhý zoznam ich vedeckých a technických skúseností a schopnosť pôsobiť ako most spájajúci EÚ s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, z nich urobí neoceniteľných partnerov pri plnení stratégie EÚ. Vzhľadom na existujúce inštitucionálne a právne dojednania na medzinárodnej/globálnej úrovni (napr. IMO, UNCLOS) sa politika EÚ bude vyvíjať v zmysle zelenej knihy o námornej politike.

4. NEDOSTATOČNÁ VEDOMOSTNÁ ZÁKLADŇA

Dobrá politika závisí od vysokokvalitných informácií. Súčasné monitorovanie a hodnotiace programy nie sú ani jednotné, ani úplné. Vedomosti, ktoré tieto programy vytvorili, poukazujú na značné množstvo medzier v informáciách o stave európskeho morského prostredia, účinnosti existujúcich opatrení a rôznych hrozbách a tlakoch spôsobených činnosťou ľudí.

Na rôznych úrovniach riadenia sa vyžaduje nový prístup k monitorovaniu a hodnoteniu morí a využívaniu vedeckých informácií, ktorý by mal určiť a zaplniť medzery vo vedomostiach, znížiť duplicitné zhromažďovanie údajov a duplicitný výskum a podporiť zosúladenie, všeobecné šírenie a využívanie vedeckého poznania a údajov o moriach. Výsledkom by malo byť výrazné zvýšenie účinnosti v sektoroch a inštitúciách.

Tento nový prístup k hodnoteniu a monitorovaniu morí bude založený na existujúcich programoch, vrátane nariadenia o zhromažďovaní údajov v rámci SPRH, a bude prispôbený tak, aby zabezpečil úplnú zhodu s príslušnými novými iniciatívami Komisie INSPIRE a GMES.

5. RIEŠENIE PROBLÉMOV

Súbor všetkých existujúcich opatrení a snáh v oblasti ochrany morského prostredia nie je dostatočný na dosiahnutie požadovanej úrovne ochrany a zachovania morského prostredia.

Aby sa zabránilo ďalšej strate biodiverzity a zhoršeniu morského prostredia a aby sa podporila obnova morskej biodiverzity, je potrebná jednotná politika ochrany a obnovy, ktorá zohľadňuje všetky tlaky a stanovuje jasné operačné ciele a opatrenia.

5.1. Celkový cieľ stratégie

Cieľom stratégie je chrániť a obnovovať európske oceány a moria a zabezpečiť, aby sa ľudské činnosti vykonávali trvalo udržateľným spôsobom tak, aby sa súčasné a budúce generácie tešili z biologicky rozmanitých a dynamických oceánov a morí, ktoré sú bezpečné, čisté, zdravé a produktívne, a využívali ich.

5.2. Hlavné prvky budovania stratégie

Ak má EÚ dosiahnuť tento náročný cieľ, bude potrebný nový prístup a zásady s cieľom charakterizovať zámer a implementáciu budúcej stratégie EÚ, ktoré budú zahŕňať:

- **Dvojitý prístup EÚ/regionálny prístup**, ktorým sa na úrovni EÚ stanovuje spoločná spolupráca a prístupy medzi členskými štátmi a tretími krajinami, ktoré ohraničujú oceány a moria EÚ, ale plánovanie a výkon opatrení sa ponecháva na regionálnej úrovni, aby sa zohľadnila rozmanitosť podmienok, problémov a potrieb morských regiónov, ktoré si vyžadujú prispôsobené riešenia.
- **Prístup založený na vedomostiach** s cieľom dosiahnuť odbornú tvorbu politiky.
- **Prístup založený na ekosystéme**, pomocou ktorého budú činnosti ľudí, ktoré ovplyvňujú morské prostredie, riadené jednotne pri súčasnej podpore zachovania a trvalo udržateľného a spravodlivého využívania oceánov a morí.
- **Spolupracujúci prístup**, ktorým sa zabezpečuje široké spojenie so všetkými príslušnými záujmovými skupinami a posilňuje sa spolupráca v rámci existujúcich regionálnych dohovorov o ochrane morí.

5.3. Potreba nového politického nástroja

Ak má EÚ chrániť a zachovať stav morského prostredia, je potrebné prijať významnejšie opatrenia a EÚ si musí zabezpečiť prostriedky na ich splnenie. Rámec pre posilnenú spoluprácu by mal zabezpečiť:

- vysokú úroveň ochrany európskych oceánov a morí,
- zlepšenú základňu vedomostí na informovanie tvorcov politiky,
- jednotné a nákladovo efektívne opatrenia na zníženie tlakov,
- účinné monitorovanie a hodnotenie, ktoré zabezpečí, že sa dosiahnu ciele a opatrenia prinesú výsledky.

Posúdilo sa niekoľko možností (podrobnosti sú uvedené v priloženom hodnotení vplyvu). Prvou možnosťou by bolo obmedzenie opatrení na prísnenie existujúcich právnych predpisov a politik, ktoré majú vplyv na morské prostredie. Po podrobnom hodnotení sa táto možnosť nevybrala, pretože by nebola dostačujúca na splnenie vysokej úrovne ochrany morského prostredia, ktorú vyžaduje zmluva: sektorové politiky sa zaoberajú zložkami morského ekosystému skôr izolovane, ako v kombinácii, a ich ciele sa často líšia a môžu byť dokonca nezlučiteľné.

Druhou možnosťou by bola podpora spolupráce prostredníctvom dobrovoľných záväzkov členských štátov a regionálnych dohovorov o ochrane morí. Posilnený rámec pre spoluprácu by však nebolo možné vytvoriť, ak by v zmysle takéhoto dobrovoľného dojednania mohli členské štáty jednostranne znížiť úroveň ochrany, o ktorej si myslia, že je primeraná, alebo neprispievať k rozvoju zlepšenej vedomostnej základne alebo odmietnuť prijať nákladovo efektívne opatrenia, a tým presunúť bremeno na druhých. Táto možnosť bola preto takisto zamietnutá.

Na základe uvedených skutočností sa Komisia domnieva, že za účelom dosiahnutia cieľa stratégie je potrebná záväzná právna povinnosť. Pri výbere nástroja bol zvolený flexibilný prístup zohľadňujúci zásadu subsidiarity. Komisia navrhuje smernicu o námornej stratégii, ktorá je náročná, pokiaľ ide o jej rozsah, ale nie príliš normatívna vo svojich nástrojoch. Normatívny nástroj by bol nesprávnou cestou, lebo by znemožnil zohľadnenie regionálneho rozmeru.

5.4. Charakteristické znaky smernice o námornej stratégii

Cieľom je dosiahnuť dobrý environmentálny stav európskeho morského prostredia do roku 2021. Tento rok sa bude zhodovať s prvým preskúmaním plánov správy povodí riek v rámci rámcovej smernice EÚ o vodách (RSV), čím sa zabezpečí synergia ďalšej implementácie oboch smerníc.

V smernici sa vymedzia len spoločné ciele a zásady na úrovni EÚ. Stanovia sa v nej európske morské regióny a určia sa potenciálne podregióny ako správne jednotky pre implementáciu na základe hydrologických, oceánografických a biogeografických vlastností. Na úrovni EÚ nebudú stanovené žiadne osobitné správne opatrenia.

Členské štáty budú v prípade morských vôd pod ich zvrchovanosťou alebo jurisdikciou musieť v rámci každého morského regiónu alebo podregiónu vypracovať v úzkej vzájomnej spolupráci námorné stratégie, vrátane hodnotenia tlakov a hrozieb, ktoré majú vplyv na morské prostredie; regionálne ciele v oblasti životného prostredia; ukazovatele a monitorovacie opatrenia na hodnotenie pokroku dosiahnutého pri plnení týchto cieľov. Na tomto základe sa bude od členských štátov vyžadovať, aby vypracovali a realizovali programy opatrení s cieľom dosiahnuť dobrý stav životného prostredia v úzkej spolupráci s inými členskými štátmi a príslušnými tretími krajinami. Aby sa tento cieľ dosiahol, členské štáty budú vyzývané, aby pracovali v rámci regionálnych dohovorov o ochrane morí.

Keď budú otázky určené členskými štátmi spadať do rámca pôsobnosti Spoločenstva, od členských štátov sa bude vyžadovať, aby o tom informovali Komisiu. Komisia môže oznámiť, ako politiky EÚ riešia problém, alebo podľa potreby upozornia na plánované úpravy alebo prijatie opatrení ako súčasť riadenia a pravidelného cyklu tvorby týchto politik - napr. SPRH alebo spoločná poľnohospodárska politika (SPP). V prípade, že sa otázky týkajú činností, ktoré sa riešia v zmysle globálnych dohôd a dohovorov ako UNCLOS alebo IMO, môže v týchto orgánoch dôjsť k vypracovaniu koordinovaného stanoviska EÚ.

V smernici sa zohľadňujú špecifické situácie a oblasti, v ktorých by členský štát nebol z dôvodu osobitného charakteru určitých morských regiónov schopný plne dosiahnuť stanovené ciele v oblasti životného prostredia.

Proces implementácie sa bude opakovať a riadenie sa bude prispôsobovať na základe pravidelných preskúmaní s prihliadnutím na údaje zhromaždené z monitorovacích programov, nový vývoj a vplyvy zavedených opatrení.

6. SYNERGIE S INÝMI POLITIKAMI

6.1. Budúca námorná politika EÚ

V oznámení z marca 2005 o budúcej námornej politike EÚ sa zdôrazňuje rastúce medzinárodné uznanie, že záležitosti spojené s oceánmi sú navzájom prepojené a vyžadujú si jednotný prístup s cieľom účinne zvládnuť konkurenčné využívanie morí a podporiť ich rastový potenciál bez narušenia morských ekosystémov.

Pri rozvíjaní zlepšenej koordinácie vo vzťahu k otázkam spojeným so životným prostredím prinesie stratégia environmentálny pilier budúcej námornej politiky. Stanoví smerovanie opatrení potrebných na ochranu morských ekosystémov, od ktorých závisí trvalo udržateľný blahobyt, produktivita a pracovné príležitosti a širšie blaho ľudí závislé od oceánov a morí.

Jedným z hlavných problémov, ktoré má riešiť budúca námorná politika, bude otázka celkového riadiaceho rámca, ktorým sa budú môcť riadiť užívatelia a vyžívanie oceánov a morí. Touto otázkou sa bude zaoberať zelená kniha o námornej politike. Opatrenia v oblasti riadenia predpokladané v námornej stratégii predstavujú prvý krok. Možnosti ďalšieho rozvoja širšieho riadiaceho rámca, ktorý sa má vypracovať v rámci námornej politiky, by mali zohľadniť aj značne rozmanité právne a politické osobitosti v každom z európskych regionálnych morí od Baltského mora so siedmimi členskými štátmi EÚ a Ruskou federáciou po Stredozemné more, kde ešte neboli vyhlásené výhradné hospodárske zóny a kde EÚ musí pracovať spoločne s mnohými tretími krajinami.

6.2. Iné politiky EÚ

6.2.1. Synergia s inými opatreniami a iniciatívami v oblasti životného prostredia

Na úrovni EÚ bolo prijatých viacero opatrení a iniciatív, ktoré v určitej miere prispievajú k ochrane morského prostredia, avšak tieto opatrenia neboli osobitne zamerané na ochranu morského prostredia:

- Implementácia RSV bude významným prínosom k posilňovaniu environmentálnej ochrany povodia vnútrozemských vôd prostredníctvom zlepšenej kvality sladkej vody. Pravidelné diskusie o stratégii a jej spojení s RSV medzi Komisiou a vodohospodárskymi riaditeľmi z členských štátov, ktorí dozerajú na proces implementácie RSV prostredníctvom spoločnej implementačnej stratégie, budú ďalej pokračovať a stavať na skúsenostiach z minulosti s cieľom optimalizovať synergie.
- Implementácia iných príslušných právnych predpisov EÚ v oblasti vôd – smernice o čistení komunálnych odpadových vôd a o dusičnanoch – zostáva takisto prioritou, lebo bude viesť k zníženiu morskej eutrofikácie.
- Pokračujúce úsilie v boji s klimatickými zmenami prispieva k dosahovaniu cieľov stratégie. V tomto zmysle by mal byť vyváženým spôsobom zhodnotený prínos veternej energie produkovanej na mori k zníženiu emisií skleníkových plynov s prihliadnutím na aspekty životného prostredia aj konkurencieschopnosti.
- Stratégia nenahrádza, ani neobmedzuje záväzky vyplývajúce zo smerníc o biotopoch a vtákoch v morskom prostredí. Stratégiou sa však zabezpečí dlhodobá podpora

ochrany a obnovy týchto biotopov a druhov, najmä zlepšením širších environmentálnych podmienok morského prostredia.

- Vzhľadom na komplikované spojenia medzi pobrežnou zónou a morským prostredím implementácia stratégie zabezpečí podporný rámec pre vnútroštátne stratégie predpokladané v odporúčaní o jednotnej správe pobrežnej zóny a všeobecne pre územné plánovanie.
- Dosiahne sa významná synergia medzi stratégiou a implementáciou ostatných tematických stratégií vypracovaných ako súčasť 6. EAP – Vzduch, pôda, pesticídy, recyklovanie, zdroje a mestské prostredie. Hlavnou otázkou emisií pochádzajúcich z lodnej dopravy sa zaoberá stratégia ovzdušia a najmä smernica o obsahu síry v lodných palivách, ktorá bola prijatá v poslednom období.
- Sledovanie znečistenia morskej bioty, ktoré umožní stratégia pre životné prostredie a zdravie, tiež prispeje k stratégii.

6.2.2. Pokračujúce úsilie o integráciu

- Prínos zo strany rybného hospodárstva sa dosiahne prostredníctvom reformovanej SPRH a jej predpokladaných opatrení v oblasti environmentálnej obnovy, čo by malo pozitívne vplyvať na biodiverzitu ulovených zásob rýb a necieľových morských druhov a ekosystémov. Vytvorila sa synergia s novozriadenými regionálnymi poradnými radami. Z hľadiska prioritných činností, ktoré vyplývajú z implementácie stratégie na regionálnej úrovni, budú možno potrebné nové opatrenia v riadení rybolovu, ktoré sa budú musieť posúdiť v rámci SPRH.
- Rozsiahle legislatívne súbory v oblasti námornej bezpečnosti vypracované v posledných niekoľkých rokoch na úrovni EÚ budú zohrávať hlavnú úlohu. Hodnotenia vykonané na regionálnej úrovni ako súčasť stratégie môžu poukázať na potrebu ďalšieho úsilia a iniciatív na ďalšie zníženie environmentálnych vplyvov lodnej dopravy, ako je vývoj alternatívnych prostriedkov prepravy ropy a ropných výrobkov napríklad potrubiami alebo železničnou dopravou.
- Činnosti ľudí na pevnine majú významný vplyv na kvalitu morského prostredia, a tým sa zdôrazňuje význam zaradenia úvah o ochrane morí do kľúčových politických oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, energetika, priemysel, turistický ruch a pobrežný a regionálny rozvoj. Vzťah medzi námornou stratégiou a okrajovými pobrežnými regiónmi EÚ si vyžiada zvláštnu pozornosť.
- Siedmy rámcový program EÚ v oblasti výskumu bude zohrávať dôležitú úlohu zlepšovaním aplikovaných výskumných činností v oblasti morských ekosystémov a dynamiky, ako aj v oblasti trvalo udržateľného využívania morských zdrojov.
- Mali by sa aktívne vykonávať opatrenia, ktoré zabezpečujú primeranú manipuláciu s priemyselným a komunálnym odpadom, ktoré majú vplyv na morské prostredie, podľa pravidiel Spoločenstva. Vzhľadom na účinnú manipuláciu s jadrovým odpadom by Komisia zdôraznila význam prijatia jej nedávneho návrhu o manipulácii s jadrovým odpadom.

6.2.3. *Medzinárodný rozmer*

Implementácia stratégie umožní EÚ splniť povinnosti, ku ktorým sa zaviazala v príslušných medzinárodných dohodách, a zlepši prínos EÚ ku globálne dohodnutým zámerom a cieľom. Rovnako sa členským štátom odporúča, aby ratifikovali a implementovali medzinárodné dohovory, ktorých cieľom je ochrana morského prostredia (napr. Medzinárodný dohovor na kontrolu a riadenie záťažovej vody a sedimentov lodí a Medzinárodný dohovor na kontrolu škodlivých antivegetatívnych systémov na lodiach). Keďže morské prostredie vo svojej podstate prekračuje medzištátne hranice, prioritou ostáva pokračujúce úsilie EÚ posilňovať ochranu morského prostredia na globálnej úrovni, čo platí aj pre citlivú oblasť ochrany a využívania hlbinných zdrojov.

EÚ bude v rámci dohovoru OSN o biologickej diverzite (DBD) naďalej viesť k implementácii príslušných rozhodnutí s cieľom globálne zastaviť stratu biodiverzity. Stratégia podporí snahy EÚ o dosiahnutie cieľov DBD súvisiacich s morským prostredím. Komisia zintenzívni kroky na zvýšenie trvalej udržateľnosti dohôd o rybolove s rozvojovými krajinami, ktoré boli uzavreté v rámci SPRH.

Politika EÚ týkajúca sa spolupráce v oblasti rozvoja ostáva, aj v oblasti demontáže lodí, naďalej rozhodujúcou pre podporu úsilia rozvojových krajín chrániť, zachovať a trvalo využívať svoje vlastné morské zdroje.

6.3. Spolupráca s činiteľmi z krajín, ktoré nie sú členmi EÚ

6.3.1. *Spolupráca v rámci regionálnych dohovorov o ochrane morí*

Regionálne dohovory o ochrane morí, ktoré poskytujú priestor, v rámci ktorého Spoločenstvo, členské štáty EÚ a tretie krajiny spoločne pracujú a už získali vysokú odbornosť v oblasti ochrany morského prostredia, by sa mali využívať na podporu potrebnej koordinácie. Stratégia uľahčí posilnenie spolupráce v rámci týchto dohovorov a bude aj ďalej stimulovať výmeny a výmenu myšlienok v rámci nich. Takto sa zabezpečí najlepší možný rámec pre spoluprácu a umožní sa výrazné zvýšenie účinnosti, keďže sa nevytvorí ad hoc štruktúra.

6.3.2. *Spolupráca s tretími krajinami*

Cieľom stratégie je posilnenie interakcie s tretími krajinami, s ktorými EÚ zdieľa oceány a moria. Osobitný význam bude mať bilaterálny rámec pre spoluprácu medzi EÚ a tretími krajinami, vrátane dohôd o partnerstve a spolupráci, ktoré boli uzavreté s väčšinou susediacich krajín, ako aj akčné plány vypracované v rámci Európskej susedskej politiky. Dialóg medzi EÚ a Ruskom v oblasti energetiky takisto prispeje k ochrane morského prostredia posilnením prepravy ropy po súši a zlepšením bezpečnosti prepravy ropy po mori.

Primeraná finančná podpora by mala smerovať cez existujúce a budúce mechanizmy s cieľom podporiť snahy o spoluprácu s príslušnými tretími krajinami – najmä nástroj Európskej susedskej politiky a iné príslušné finančné nástroje.

7. ZÁVER

Morské prostredie je ohrozené. Táto situácia si vyžaduje účinné opatrenia EÚ, keďže ochrana základne zdrojov je základnou podmienkou pre dosiahnutie trvalo udržateľného bohatstva a vytvorenie pracovných miest, ktoré sú úzko spojené s európskymi oceánmi a moriami, ako aj pre zvýšenie kvality života. Keďže EÚ sa snaží znovu oživiť a posilniť svoje hospodárstvo, účinná ochrana morského prostredia môže mať významný prínos.

Stratégia sa preskúma v roku 2010 a zaradí sa do záverečného hodnotenia 6. EAP.